

være en højst ubehagelig Tvang at være under. Og saa kommer dertil Bevidstheden om, at man egentlig er et ganske unyttigt Medlem af Samfundet. Jeg tror derfor, man gør en god Gerning ogsaa overfor disse Mennesker ved at hindre en stærk Tilgang af Beværtere, der i Virkeligheden medfører, at Beværterne selv tidlig blive ødelagte og ere med til at ødelægge andre.

Der er vist heller ingen Tvivl om, at efterhaanden som man kommer til store, lyse og luftige Lokaler, vil det virke opdragende og øve en heldig Indflydelse paa dem, der komme der. Saasnart Folk komme i store, lyse og smukke Forhold, have de ligesom en Fornemmelse af, at her skal god Tone herske, og her skal man opføre sig pænt og anstændigt. Thi i lavtloftede og tilrøgede Lokaler synes det, at kraftige Eder og Langspyt nærmest er Grundtonen, og de virke i Virkeligheden demoraliserende. Saadanne gode Lokaler ville have en gavnlig Indflydelse, og derfor er i hvert Fald Bestemmelsen herom i Lovforslaget god.

Hvad angaar de Foreninger, her er Tale om — det er dem, der i Almindelighed kaldes Sutter —, vide vi, at de have intet andet Formaal end at give Husly for dem, der have Lyst til at tage lidt rigeligt „indenfor Vesten“. Disse Foreninger stiftes som Regel med et meget billigt Indskud, f. Eks. 25 Øre. Der betales intet Kontingent; der holdes Generalforsamling en Gang om Aaret, og paa den gør Formanden som Regel gældende, at man anser det for overflødig at opkræve Kontingent, da Foreningens Overskud i det sidste Aar har været saa stort, at det ikke er nødvendigt. Enhver kan blive Medlem mod at betale 25 Øre. Der er ingen Tvivl om, at det er Faldgruber for Ungdommen, og kan man komme dem til Livs, gør man selvfølgelig en god Gerning overfor dem, som i mange Tilfælde ellers vilde komme i saadanne Foreninger, blive udsatte for Fristelser og ødelagte ved Nydelse af Spiritus. De Folk, der have med den Slags Ting at gøre, ere som Regel Mennesker, der ville tjene Penge, uanset paa hvilken Maade det sker.

Med Hensyn til den kommunale Afstemning; som synes at være den, man har mest Betænkning ved, er det allerede sagt, at den er saa lemfældig, at der ingen Grund er til at være særlig bange for den. Det vil jo nemlig betyde meget at faa banket $\frac{2}{3}$ af de stemmeberettigede op til sige deres Mening om, hvad der

ligger for. Der skal være noget særligt graverende næsten, hvis man skal være i Stand til at faa alle disse Mennesker til at afgive deres Stemme. Man behøver sikkert ikke i nogen synderlig Grad at være bange for den Tvang, der ellers kunde ligge i, at et Flertal kan tvinge andre til at afstaa fra Ting, de ellers ønske at faa.

Det, der i al Almindelighed kan siges om Lovforslaget, er, som jeg sagde, at det er en Haandsrækning til den frivillige Afholdsbevægelse. Og da alle erkende, at Drikkeriet er en skadelig og kedelig Ting, og alle gerne ville være med til at gøre, hvad gøres kan, for at disse uheldige Forhold kunne blive bedre, forekommer det mig — og det har da ogsaa givet sig Udslag fra de ærede Talere, der have haft Ordet —, at det Forslag, der foreligger her, i Virkeligheden ikke er et Udslag af ensidige, fanatiske Afholdshjerner, men gaar ud paa et sundt fornuftigt Forlangende, som alle, hvad enten de ere afholdende eller ikke afholdende, naar de forøvrigt ønske at hemme Drikkeriet saa meget som muligt for hele Folkets Gavn, kunne være med til at arbejde paa, for at vi derigennem saa hurtigt som muligt kunde faa de berusende Drikke ud af Landet. Det vil være til sand Gavn for det hele Samfund og ikke til Skade for en eneste.

Bluhme: Det foreliggende Lovforslag er vel nærmest, kan man sige, et Udslag af Afholdsbevægelsen her i Landet, og jeg maa gøre den højtærede Minister min Kompliment, fordi han i saa kort Tid har set sig i Stand til at forme et saa omfattende Lovforslag paa Grundlag af den Kommissionsbetænkning, vi have faaet, selv om han i Betænkningen har haft en god Støtte. Men den Sympati, han synes at nære for sit Forslag, kan jeg desværre ikke dele; tværtimod. Jeg anerkender den store Fortjeneste, som Afholdsbevægelsen og Afholdssagen have haft af Udviklingen her i vort Land, og jeg finder, at den Kommissionsbetænkning, som her foreligger, er et fortrinligt Arbejde af en Kommission, og at det kan have sin store Betydning og Nytte for Befolkningen at læse dette Aktstykke. Men jeg beklager unægtelig, at Afholdssamfundene have ment at maatte forlade den hittidige Vej og søge til Staten om Politik og Lov for at naa det Maal, de have sat sig. Det forekommer mig, at naar en Politik eller et Samfund er kommet dertil, at de fordre mere Politik